



## Samenvatting/conclusie

Vanuit de groeiende werkgelegenheid in de Brainportregio en de daarbij gemaakte afspraken om de groei aan inwoners, ook in Helmond te laten landen, is het de vraag welke internationale werkers op dit moment in de stad wonen. Doordat mensen van buiten Nederland op verschillende wetgeving in Nederland kunnen werken is er niet één bron waaruit dit is af te leiden. Door verschillende bronnen te combineren, krijgen we wel een beeld van de internationale werkers wonend in Helmond.

Met verschillende termen als kenniswerkers, expats, arbeidsmigranten worden werkers met een herkomst buiten Nederland aangeduid. Hier kiezen we voor de (potentiële) internationale werkers. Dit zijn inwoners in de leeftijd tussen 20 en 65 jaar met een niet-Nederlandse herkomst. In Helmond wonen op 1-1-2023 bijna 9.100 inwoners die niet in Nederland zijn geboren en vanaf 2000 in Nederland zijn komen wonen op de leeftijd van 20 of ouder. Zij hebben zich in Nederland (en Helmond) gevestigd op een leeftijd dat zij dit mogelijk doen om hier te komen werken. Van deze ruim 9.000 inwoners zijn zo'n 1.700 inwoners afkomstig uit niet-veilige landen die waarschijnlijk in Nederland asiel aanvragen/aangevraagd hebben. Dit betekent dat er zo'n 7.400 (potentiële) internationale werkers (incl. gezinsleden van 20 jaar en ouder) in Helmond wonen. Dit betreffen vaak inwoners uit afkomstig uit (Midden en Oost-)Europa. De echte migratieachtergrond werk, asielaanvraag of gezinshereniging weten we niet. Dit komt mede doordat mensen uit Europa (EU), zonder visum e.d., in Nederland kunnen komen werken.

Vanuit gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) weten we dat er zo'n 100 inwoners (excl. Gezinsleden) van de kennismigranten- of ICT-regeling gebruik maken. Dit zijn de werkers die vaak expats genoemd worden. Vanuit de landelijke bronnen weten we dat de expats, dus de werkers die van een van deze beide regelingen gebruik maken, geconcentreerd in enkele gemeenten wonen.

Vergeleken met andere gemeenten wonen in Helmond relatief veel mensen tussen de 15-65 jaar met een niet-Nederlandse nationaliteit. De meesten zijn afkomstig uit Europa en dan meer specifiek Midden- en Oost-Europa.

## Aanleiding

Er is behoefte om een beeld te krijgen van het aantal (kennis)werkers met herkomst van buiten Nederland, dat in Helmond woont. Verschillende bronnen geven een beeld van steeds een deel van de (potentiële) werkers met een niet-Nederlandse herkomst. Dit komt ook omdat mensen van uit het buitenland op verschillende wetgeving/regelingen in Nederland kunnen werken. Zo hebben EU/EFTA<sup>1</sup>-burgers in de Europese Unie volgens de wetgeving van de EU geen werkvergunning nodig om in een ander EU-land als werknemer of zelfstandige te werken. Zij kunnen zich makkelijk in een ander EU-land vestigen. In 2004 zijn er een aantal landen, waaronder Polen, toegetreden tot de EU. Ook zij kregen hierdoor de mogelijkheid in andere EU-landen te werken. Daarnaast is er de kennismigrantenregeling voor mensen van buiten de EU/EFTA-landen, en de Intra-Corporate Transferee (ICT-regeling) voor werknemers bij een bedrijf buiten de EU die overgeplaatst worden naar een vestiging binnen de EU/Nederland.

### Definities werkers van buiten Nederland

Er wordt vaak gesproken over:

- Een **kennismigrant** is een (vaak hoogopgeleide) immigrant van buiten de EU die in Nederland komt werken vanwege zijn specialistische kennis. Een kennismigrant is geen expat. Om een werknemer op basis van de kennismigrantenregeling in dienst te nemen, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. (1) inkomenseis: IND stelt jaarlijks hoogte inkomen vast en (2) erkend referent – betrouwbare partner voor IND. (kennismigrantenregeling)

---

<sup>1</sup> EFTA-landen: Liechtenstein, Noorwegen, IJsland, Zwitserland

- Een **expat** is iemand (afkomstig uit een land binnen of buiten de EU) die voor een internationaal opererend bedrijf werkt en voor een langere periode in een ander land gestationeerd wordt. (ICT-regeling)
- Een **arbeidsmigrant**, waarbij de breedste definitie is: werkenden die naar Nederland komen om hier tijdelijk te werken. Als we het juridisch aspect meenemen dan kan pas gesproken worden van arbeidsmigrant als het gaat om iemand die niet via het vrij verkeer dat in de EU voor burgers geldt naar Nederland komen (dat heet in juridische EU-termen intra-EU mobiliteit op de arbeidsmarkt). In deze 'engere' definitie zou het bij arbeidsmigranten alleen gaan om mensen van buiten de EU die naar Nederland worden gehaald.

## Beschikbare cijfers

### 1. Vanuit CBS-dashboard Arbeidsmigratie

In juni 2023 heeft het CBS een dashboard gepresenteerd met daarin het aantal personen met een nationaliteit van landen buiten de EU/EFTA, dat via reguliere (niet-asiel) migratie tussen 1999 en 2021 naar Nederland is gekomen. Zij wonen eind 2021 nog in Nederland.

Uit dit dashboard blijkt dat er eind 2021 227 personen van buiten de EU/EFTA met migratiemotief werk en 101 met motief studie in Helmond wonen. Als we kijken hoeveel inwoners een migratieregeling met motief werk vallen zijn dit er 156, waarvan 101 onder de regeling kennismigrant en 5 onder de ICT-regeling (expat). Met deze "werkers" komen ook gezinsleden mee naar Helmond.

#### ***Migratie met motief werk/studie vanuit landen buiten EU/EFTA***

<b>Migratie met motief (werk of studie)</b>		<b>Via werk migratie-regelingen</b>	
Arbeid	231	Arbeid	156
Studie	103	- waarvan expat/ICT-regeling	5
		- waarvan kennismigrant	156

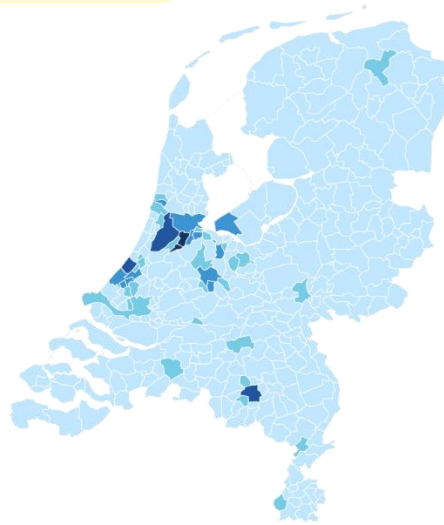
Bron: [https://dashboards.cbs.nl/v4/Arbeidsmigratie\\_niet\\_EU\\_EFTA](https://dashboards.cbs.nl/v4/Arbeidsmigratie_niet_EU_EFTA)

Als we naar de expats (mensen van buiten de EU/EFTA op ICT-regeling binnenkomen) kijken, dan vestigen zij zich in hele specifieke gemeenten. In de regio Amsterdam vooral Amstelveen, Uithoorn, Haarlemmermeer en in mindere mate Almere en Amsterdam zelf. In de regio Den Haag vooral in Wassenaar, Leidschendam-Voorburg, Den Haag en Rijswijk. In de regio Eindhoven vooral in Eindhoven zelf.

Ook als we kijken naar immigranten van buiten de EU/EFTA-landen die met het motief arbeid komen, zien we vooral de zelfde gemeenten eruit springen. De instroom van deze groep in Helmond is in de landelijke vergelijking beperkt te noemen.

## Immigranten naar migratieregeling en regio-indeling, 31 december 2021

Immigranten met niet-EU/EFTA nationaliteit  
Migratiejaar 2014 tot en met 2021  
Migratiemotief: Arbeid  
Migratieregeling: ICT-regeling – Totaal

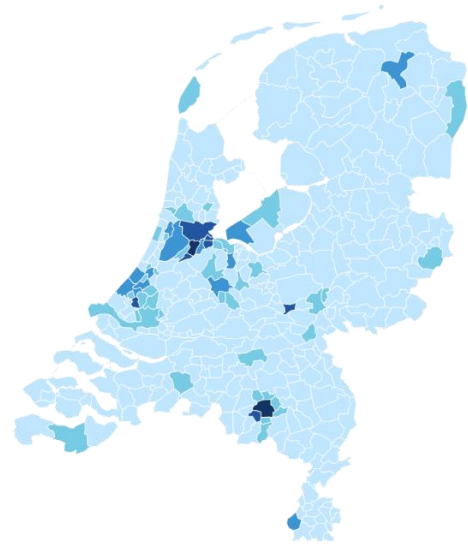


per honderdduizend inwoners

minder dan 16.5	16.5 tot 70.8	70.8 tot 187
187 tot 298	298 of meer	

## Immigranten naar migratiemotief en regio-indeling, 31 december 2021

Immigranten met niet-EU/EFTA nationaliteit  
Migratiejaar 1999 tot en met 2021  
Migratiemotief: Arbeid



per honderdduizend inwoners

minder dan 267	267 tot 773.8	773.8 tot 1516.5
1516.5 tot 2772.7	2772.7 of meer	

## 2. Vanuit de gemeentelijke bevolkingsadministratie

In onze eigen bevolkingsadministratie hebben we het migratiemotief noch de migratieregelingen werk beschikbaar. Op basis van een studie van het PlanBureau voor de Leefomgeving (PBL) weten we wel dat:

- arbeids- en studiemigranten en aan hen gerelateerde gezinsmigranten vooral komen uit Europa, Oost-Azië, Amerika en Oceanië. Hierbinnen kan onderscheid gemaakt worden tussen
  - lidstaten van de Europese Unie (EU) en de EFTA landen
  - overige arbeidsmigratielanden (gelegen buiten de EU)
- asielmigranten en hun gezinsleden komen vooral uit Midden-Oosten en Afrika
- de ‘klassieke’ migratielanden (Turkije, Marokko, Indonesië, Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen).

Op basis van de beschikbare gegevens hebben we de inwoners geselecteerd die

- ✓ niet in Nederland zijn geboren
- ✓ in de periode 2000-2022 naar Nederland zijn gekomen
- ✓ op het moment dat zij naar Nederland kwamen 20 jaar of ouder waren (grotere kans dat migratiereden werk is)
- ✓ die op 1-1-2023 in Helmond wonen.

Hieruit blijkt dat het op 1-1-2023 om bijna 9.100 inwoners gaat waarvan er zo'n 1.730 komen uit landen van waaruit meestal asielmigranten komen. Vanuit de ‘klassieke migratielanden komen ruim 1.100 inwoners die aan bovenstaande criteria voldoen. Of het om “werkers” of meereizende gezinsleden (gezinshereniging) gaat weten we niet. Meer dan de helft komt uit Europa. Een deel van de “klassieke” migratielanden komt ook via asielmigratie en gezinshereniging naar Nederland (zie CBS: [4 motieven achter migratie](#)).

	totaal	waarvan asielmigratie	waarvan "klassieke" migratielanden	waarvan (potentiële) internationale werker
<b>Europa (incl. Rusland)</b>	<b>5.759</b>			
- waarvan EU	4.976			
- waarvan Moe-land	4.293			
- waarvan Polen	3.236			
- waarvan EFTA	8			
- waarvan Oekraïne	420	420		
<b>Azië</b>	<b>1.827</b>			
- waarvan Turkije	435		435	
- overig Azië	1.309	776		
- Indonesië/Nederlands Indië	83		83	
<b>Amerika</b>	<b>500</b>			
- Nederlandse Cariben	158		158	
- Suriname	59		59	
- overig Amerika	283			
<b>Oceanië</b>	<b>9</b>			
<b>Afrika</b>	<b>993</b>			
- waarvan Marokko	459		459	
- overig Afrika	534	534		
<b>Totaal</b>	<b>9.088</b>	<b>1.730</b>	<b>1.135</b>	<b>6.233</b>

We kunnen hier geen vergelijking met andere steden maken.

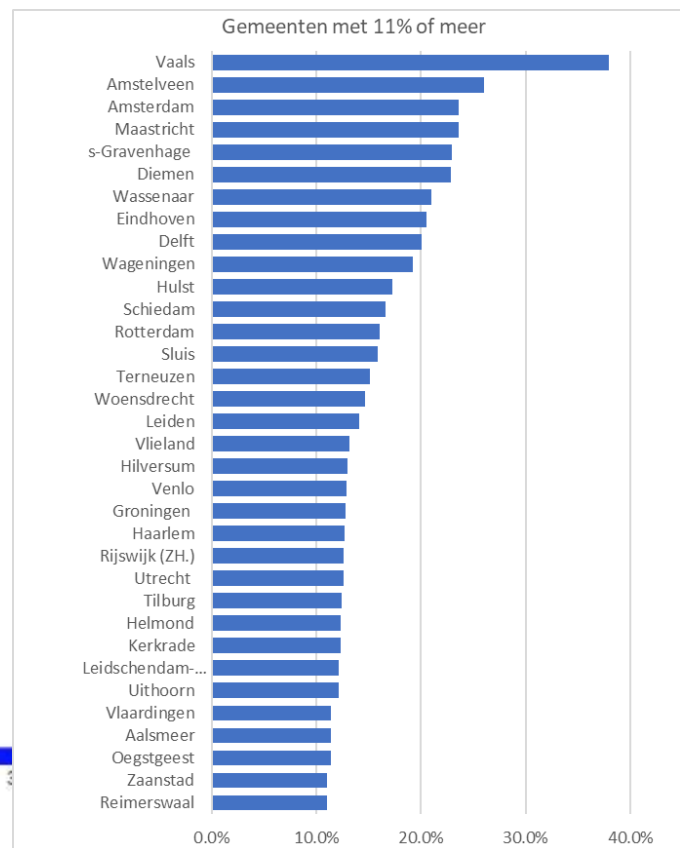
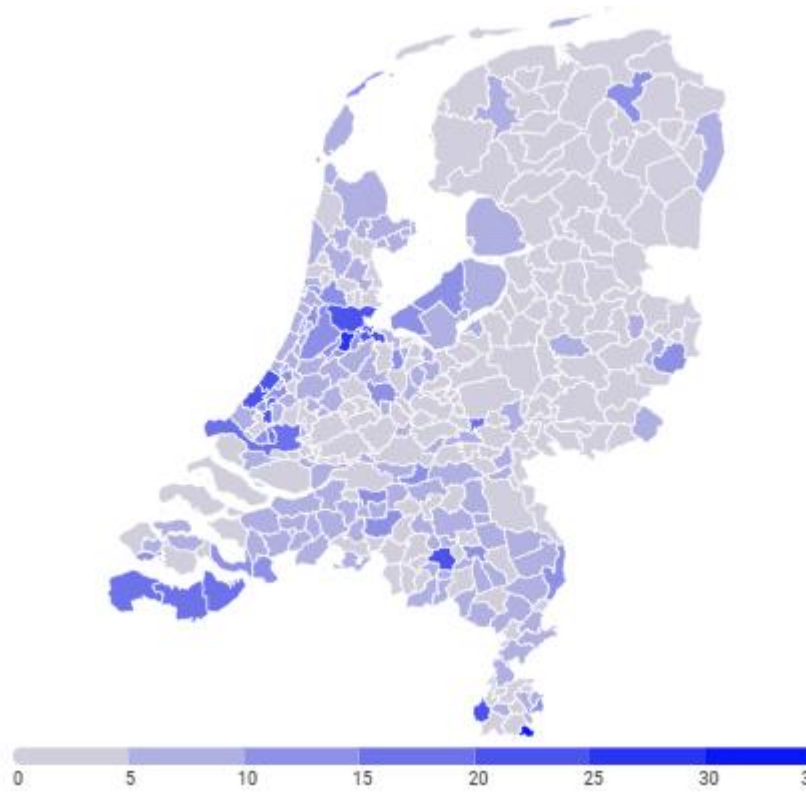
### 3. Op basis van de nationaliteit van inwoners

Een derde manier is te kijken naar de *nationaliteit* van een persoon. Er wordt dan gekeken of iemand een Nederlands paspoort heeft. Heeft de persoon dit niet, dan heeft de persoon een buitenlandse nationaliteit. Heeft iemand twee paspoorten dan telt deze persoon mee bij de Nederlanders. Inwoners tussen de 15-65 jaar met een niet-Nederlandse nationaliteit zijn potentieel internationale werkers.

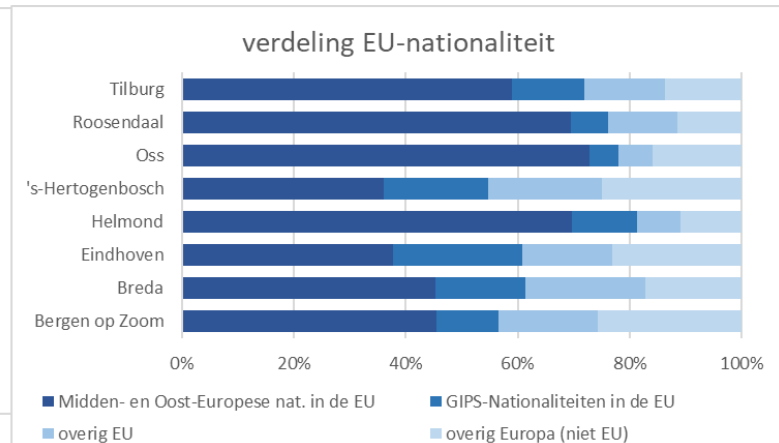
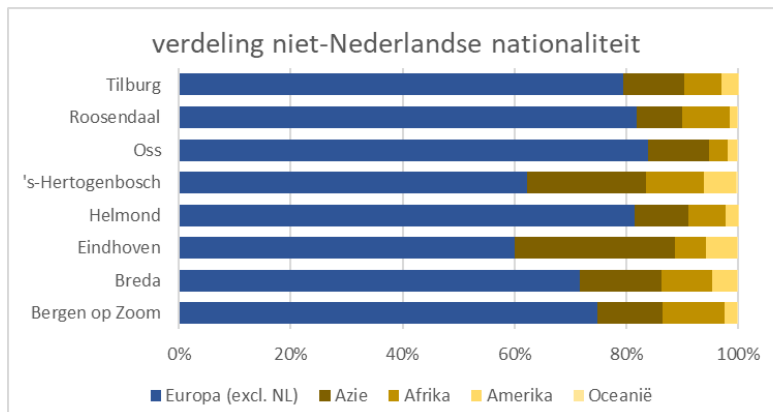
In Helmond heeft 12,3% van de inwoners tussen 15 en 65 jaar een niet-Nederlandse nationaliteit. Daarmee staat Helmond op de 26<sup>ste</sup> plaats van alle gemeenten in Nederland. 80% van de 15-65 jarigen met een niet-Nederlandse nationaliteit is afkomstig uit Europa, bijna 44% van alle 15-65 jarigen met een niet-Nederlandse nationaliteit uit Polen. In Eindhoven ligt het aandeel inwoners met een niet-Nederlandse nationaliteit hoger dan in Helmond, in Tilburg even hoog. In de andere Brabantse steden ligt dit aandeel lager.

Als we kijken naar waar de mensen met een niet-Nederlandse nationaliteit vandaan komen dan is het aandeel met een Europese nationaliteit in Helmond vergelijkbaar met Oss, Roosendaal en Tilburg. In Eindhoven en 's Hertogenbosch ligt het aandeel dat afkomstig is uit Azië relatief hoog. Waarbij in Eindhoven relatief veel mensen uit India wonen.

*% inwoners tussen 15 en 65 jaar met een niet-Nederlandse nationaliteit*



*Herkomst inwoners tussen 15 en 65 jaar met een niet-Nederlandse nationaliteit*



\*Gips = Griekenland, Italië, Portugal en Spanje

## Bijlage definities

### **Europese Unie (EU):**

Samenwerkingsverband van Europese staten.

De Europese Unie bestaat uit de volgende landen:

Vanaf 1-1-1958: België, Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland.

Toegetreden op 1-1-1973: Denemarken, Ierland en Verenigd Koninkrijk.

Toegetreden op 1-1-1981: Griekenland.

Toegetreden op 1-1-1986: Portugal en Spanje.

Toegetreden op 1-1-1995: Oostenrijk, Finland en Zweden.

Toegetreden op 1-5-2004: Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slowakije, Slovenië en Tsjechië.

Toegetreden op 1-1-2007: Bulgarije, Roemenië.

Toegetreden op 1-7-2013: Kroatië.

Verlaten op 31-01-2020: Verenigd Koninkrijk. [overgangsregeling t/m 31-12-2020]

PBL: landen waarvandaan **overwegend arbeids- en studiemigranten** en aan hen gerelateerde gezinsmigranten komen (Europa, Oost-Azië, Amerika en Oceanië), landen waarvandaan overwegend asielmigranten en hun gezinsleden komen (Midden-Oosten en Afrika) en de 'klassieke' migratielanden (Turkije, Marokko, Indonesië, Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen). Vervolgens wordt binnen de groep arbeidsmigratielanden onderscheid gemaakt tussen de lidstaten van de Europese Unie (EU) en overige arbeidsmigratielanden (gelegen buiten de EU).